

Albin Kopruckowniak

W 25 rocznicę Powiatowej Rady Narodowej w Puławach

Rocznik Lubelski 13, 253

1970

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W 25 ROCZNICĘ POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ W PUŁAWACH

Dwudziesta piąta rocznica powstania Puławskiej Konspiracyjnej Rady Narodowej obchodzona była przez tutejsze społeczeństwo bardzo uroczystie. Władze powiatu zorganizowały w dniu 30 kwietnia 1969 r. uroczystą sesję Powiatowej Rady Narodowej połączoną z sesją popularno-naukową, która odbyła się w Domu Kultury w Markuszowie. W sesji, oprócz radnych powiatowych, uczestniczyli działacze organizacji politycznych z okresu okupacji hitlerowskiej na tym terenie, byli partyzanci oraz goście, reprezentujący WRN w Lublinie i Komitet Powiatowy PZPR w Puławach. Uroczystość wspomniana była również okazją do upamiętnienia miejsca, w którym ćwierć wieku temu powstała konspiracyjna rada powiatowa odsłonięciem we wsi Bobowiska tablicy pamiątkowej. Tam bowiem w nocy 30 kwietnia 1944 r. w chacie Bronisława Zachaja odbyło się pierwsze zebranie 33 działaczy reprezentujących różne organizacje wojskowe i polityczne, z których wybrano 22 osoby do Puławskiej Konspiracyjnej Rady Narodowej. Przypomniano podczas uroczystości, iż zebranie to ubezpieczone było przez oddział Armii Ludowej pod dowództwem Wacława Mańki, a Wojewódzką Radę Narodową reprezentował Marian Czerwiński „Marian”.

Wśród 33 konspiratorów byli m. in. Stefan Lewtak „Wiatr”, Stefan Sułek „Oset”, Józef Tomasiak „Rysiek”, Stefan Kamiński „Gienek”, Stanisław Augustyniak „Iskra”, Władysław Moskalik „Śmiały”. Byli to znani i wypróbowani działacze komunistyczni z okresu międzywojennego.

Na sesji popularno-naukowej wygłoszone zostały następujące referaty: dr Albin Koprukowniak *Walka chłopów o ziemię i władzę w powiecie puławskim do 1939 roku*; dr Zygmunt Mańkowski *Walka zbrojna z okupantem hitlerowskim w powiecie puławskim 1939—1944*; mgr Ireneusz Caban *Kształtowanie się władzy ludowej w powiecie puławskim 1944—1947*; dr Stefan Buksiński *Główne problemy działalności Powiatowej Rady Narodowej w Puławach w okresie od 1944 do 1950*; mgr Stefan Filip *Powiat puławski w 25-leciu PRL*.

Referaty pokazały ciąg postępowych tradycji tej ziemi, źródła słabości w Polsce międzywojennej, rodowód walki w okresie okupacji i wielki patriotyzm ludu puławskiego, genezę narodzin nowej władzy ludowej i walkę o jej utrwalenie, która pociągnęła wiele ofiar ludzkich. Referaty dały zarazem przegląd osiągnięć w budownictwie socjalistycznym w tym powiecie, których najwymowniejszym przykładem są Zakłady Azotowe w Puławach.

Problemy poruszone w referatach wzbogacone zostały bardzo interesującą dyskusją i wspomnieniami organizatorów konspiracyjnej Rady, a m. in. Stefana Lewtaka, Stefana Kamińskiego. Warto w końcu nadmienić, iż materiały z sesji mają być opublikowane. Temu zamysłowi władz powiatowych zżyć należy pełnego powodzenia, by mogły one służyć lepszemu poznaniu przeszłości powiatu puławskiego i jego ogromnego awansu gospodarczego, kulturalnego i społecznego w Polsce Ludowej.

Albin Koprukowniak

SESJA NAUKOWA W OPOLU LUBELSKIM

Ostatnie 25-lecie okazało się nader płodne, gdy chodzi o badania naukowe historii regionu lubelskiego, który poprzednio nie znajdował szerszego zainteresowania u historyków. W odrabianiu tego dotkliwego zapóźnienia największy udział